

Temat lekcji: **Co wiemy o środkach stylistycznych?**

1. Przeczytaj informacje z podręcznika o poznanych środkach stylistycznych- podręcznik str. 315-316.

2. Rozpoznaj środki stylistyczne wyróżnione pogrubioną czcionką: epifora, powtórzenie, porównanie homeryckie, eufemizm, pytanie retoryczne, porównanie, inwokacja, neologizm, epitet, apostrofa, ozywienie, anafora, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, przenośnia, zdrobnienie, wykrzyknienie, rym, archaizm, zgrubienie)

Środek stylistyczny	Przykład
	„ Szybko , zbudź się, szybko, wstawaj. Szybko , szybko, stygnie kawa! Szybko , zęby myj i ręce!” (Danuta Wawiłow – „Szybko”)
	„Widzę otchłań, co skomlać w gęstwinie się miota” (Bolesław Leśmian „Otchłań”)
	„Bez serc, bez ducha, to szkieletów ludy; Młodości! dodaj mi skrzydła! Niech nad martwym wzlecę światem W rajska dziedzinę uludy.” (Adam Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i>)
	„ Twe oczy jak piękne świece ” (K. I. Gałczyński „Pieśń III”)
	„Więc zrywam się i biegnę. Wiatr po niebie dzwoni! Serce w piersi zamiera... Nie!... To-Bóg, nie oni!...” (B. Leśmian „ Urszula Kochanowska”)
	„Ja, Panie, niechaj mieszkam w tym gniazdie ojczystym , A Ty mię zdrowiem opatrz i sumnieniem czystym , Pożywieniem uściwym , ludzką życzliwością, Obyczajmi znośnymi , nieprzykrą starością.” (Jan Kochanowski „ Na dom w Czarnolesie”)
	„ Ujął ją sen żelazny, twardy, nieprzespany. ” (Jan Kochanowski „ Tren VII”)
	„ W aureoli srebrnych włosów ” (Józef Baran „Bajka o babciach”)
	Chmury płaczą rzewnymi łzami.
	Wielkieś mi uczyniła pustki w domu moim, Moja droga Orszulo , tym zniknięciem swoim! Pełno nas, a jakoby nikogo nie było: Jedną maluczką duszą tak wiele ubyło. Tyś za wszystkie mówiła, za wszystkie śpiewała, Wszystkiś w domu kąciki zawždy pobiegała.
	„ Któż wytrwa, gdy go ognie niebieskie pochwyca? ” (J. Słowacki „ Radujcie się! Pan wielki narodów nadchodzi”)

	„Rwałem dziś rano czereśnie, Ciemnoczerwone czereśnie, W ogrodzie było ćwierkliwie , Słonecznie, rośnie i wcześniej”(J. Tuwim „Czereśnie”)
	„I niebo jak biała Niagara , I droga jak biała Niagara , I pamięć jak biała Niagara , O Tobie jak biała Niagara .” (Jan Bolesław Ożóg „Niagara”)
	„ Jako oliwka mała pod wysokim sadem Idzie z ziemi ku górze macierzyńskim śladem, Jeszcze ani gałązek, ani listków rodząc, Sama tylko dopiero szczupłym prątkiem wschodząc; Tę, jeśli ostre ciernie lub rodne pokrzywy Uprzątając, sadownik podciął ukwapliwy, Mdleje zaraz, a zbywszy siły przyrodzonej, Upada przed nogami matki ulubionej. Taki się mej namilszej Orszuli dostało.” (Jan Kochanowski Tren V)
	„ A ziemia , zobaczysz, Ziemia , to nie będzie ziemia” (E. Stachura „Zobaczysz”)
	„ Litwo! Ojczyzno maja! Ty jesteś jak zdrowie, Ile cię trzeba cenić, ten tylko się dowie, Kto cię stracił. Dziś piękność twą w całej ozdobie Widzę i opisuję, bo tęsknię po tobie” (Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz”)
	Niechaj mnie Zośka o wiersze nie prosi, Bo kiedy Zośka do ojczyzny wróci, To każdy kwiatek powie wiersze Zosi, Każda jej gwiazdka piosenkę zanuci. Nim kwiat przekwitnie, nim gwiazdeczka zleci, Słuchaj — bo to są najlepsi poeci . (Juliusz Słowacki „W pamiętniku Zofii Bobrówny”)
	„ Hej! Gerwazy! daj gwintówkę, Niechaj strącę tę makówkę! ” Aleksander Fredro „Zemsta”.
	- maki- raki
	- pogoda- uroda
	psisko, gmaszysko

3. Połącz w pary wyrazy, które możemy stosować zamiennie: uosobienie, ożywienie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy.

- metafora- .....

- personifikacja- .....

- animizacja- .....

- onomatopeja- .....

Drogi Ósmoklasisto. Codziennie od poniedziałku do piątku będziemy realizować nowe do piątku będziemy realizować nowe tematy. Proszę na bieżąco zapisywać w zeszyte podane informacje. Można wydrukować je i wkleić do zeszytu. Przypominam o obowiązku prowadzenia zeszytu przedmiotowego. Nie przepisujemy poleceń. Proszę pracować systematycznie. **Z dzisiejszej lekcji nie przesyłamy zadań, bo spotykamy się na konsultacjach.** renata.napieraj77@onet.pl

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Mastowicach